

ПОСЛОВНИ

Број 18 / јун 2018.

ПОРЕЗИ
РАЧУНОВОДСТВО
БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ
ЗАРАДЕ

САВЕТНИК

ИЗДВАЈАМО:

НОВИ ЗАКОНСКИ УСЛОВИ И НАЧИНИ ОДЛАГАЊА ПЛАЋАЊА
ДУГОВАНОГ ПОРЕЗА

ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРОМЕТА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА
У ПРОМЕТУ СА АУТОНОМНОМ ПОКРАЈИНОМ КОСОВО И МЕТОХИЈА

ПОСЕБАН ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА ТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА,
ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИСКАЗИВАЊЕ ПОДАТАКА
У ОБРАСЦУ ПОПДВ

ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРИХОДА ОД УЗИМАЊА ИЗ ИМОВИНЕ ПРИВРЕДНОГ
ДРУШТВА ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ВЛАСНИКА ДРУШТВА

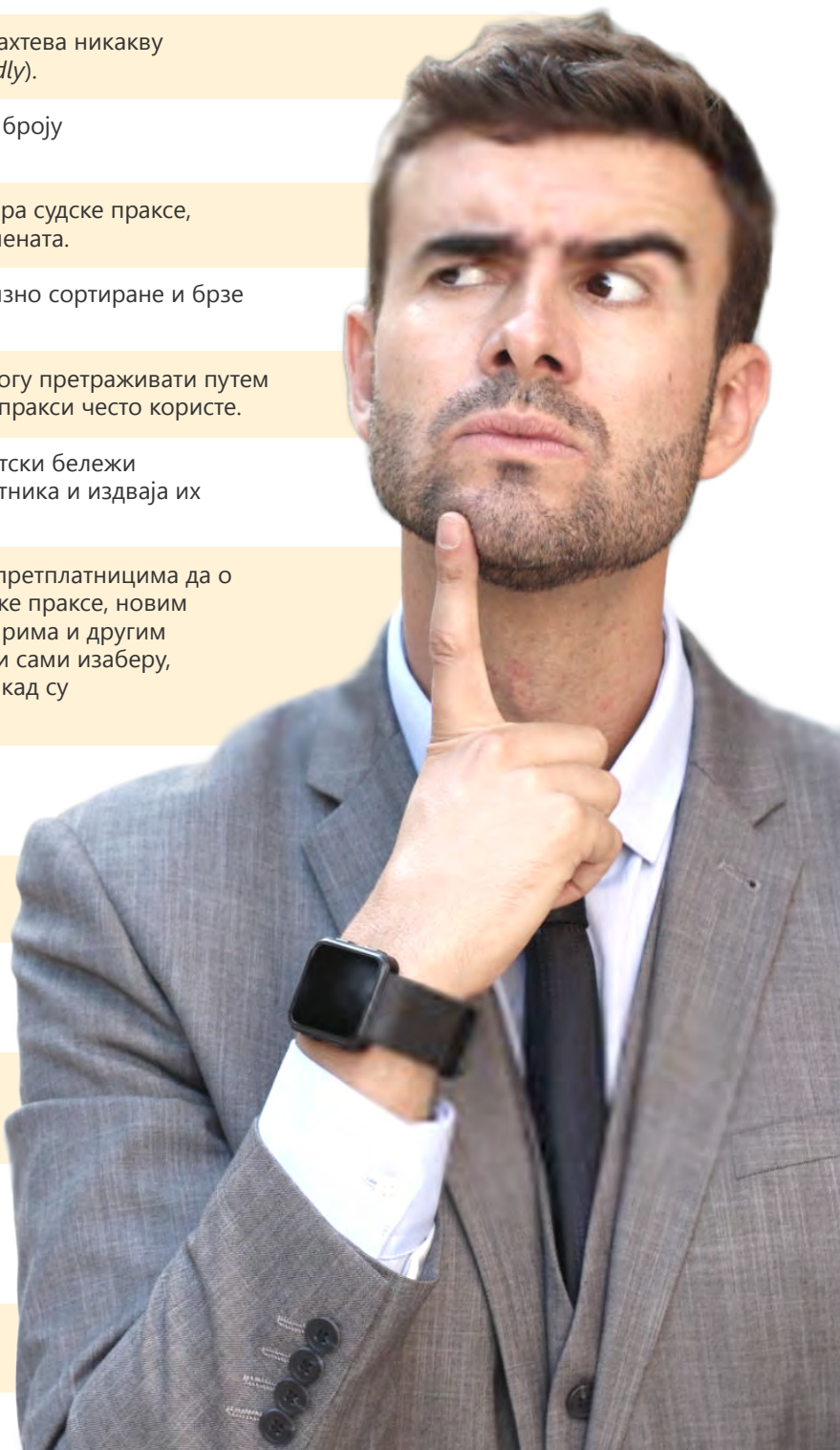
ДОНАЦИЈЕ – ПОРЕСКИ И РАЧУНОВОДСТВЕНИ АСПЕКТ
ОСТВАРИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ СМЕНСКОГ РАДА

НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ПОСТУПКОМ ЦАРИНСКОГ
СКЛАДИШТЕЊА РОБЕ

Зашто баш **PROPISI.NET**?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Жељко Албанезе

Аутори:

Борислав Ињац

Дејан Дабетих

Жељко Албанезе

Ивана Бараћ

Јован Чанак

Љиљана Симић

Милица Бјелић

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: redakcija@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник / главни и
одговорни уредник Жељко Албанезе.
- Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд :
ИНГ-ПРО, 2017 - (Београд : Digital art).
- 30 cm

Месечно.

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

Штампани часопис „Пословни саветник“ представља издање стручних ауторских текстова из области пореза, рачуноводства, буџетског рачуноводства, пословних финансија и зарада. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и слично.

Од рубрика у часопису издавајемо: Порези, Рачуноводство, Буџетско рачуноводство, Пословне финансије, Зараде.

Штампани часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ излази из штампе месечно. У току године излази 10 бројева и 1 двоброј. У оквиру претплате, претплатници на штампано издање добијају могућност да писано, путем имејла, добију одговоре на питања у вези с темама које часопис обрађује.

Под слоганом „Будимо на вези“ часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на адресу главног и одговорног уредника: zeljko.albaneze@ingpro.rs.

Такође, претплатници могу и сами предлагати теме које су важне за њихово пословање.

Најважније о рубрикама у часопису:

ЗАРАДЕ И ДРУГА ЛИЧНА ПРИМАЊА

Актуелне обрачуне зарада, накнаде зарада и друга примања запослених из радног односа и других лица која ангажују послодавци по уговорима ван радног односа, објашњавамо кроз њихове обрачуне са становишта Закона о раду, али и са становишта примене пореских прописа.

ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Пратимо рачуноводствене промене привредних субјеката од отварања пословних књига на почетку године, преко актуелних промена у току године, до пописа и састављања годишњег рачуна.

ПОРЕСКИ ПРОПИСИ

Пратимо и објашњавамо примену свих пореских прописа – ПДВ, акцизе и порески поступак, али и примену пореза и доприноса на лична примања запослених и других лица, као и пореске обавезе по основу покретне и непокретне имовине, капитала и сл. Нећемо заборавити ни примену прописа о избегавању међународног двоструког опорезивања.

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

Месечно пратимо пословање буџетских корисника и дајемо актуелне обрачуне у књиговодству по буџетским прописима.

ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ КОД БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Паралелно са зарадама, дајемо и примере обрачуна плата и других личних примања запослених и других лица код буџетских корисника, уважавајући специфичности обрачуна у здравству, просвети, али и у јединицама локалне самоуправе, посебно имајући у виду предстојећу примену законских прописа о платама у јавном сектору.

ОСТАЛО:

- новине у платном промету,
- актуелности у спровођењу царинских прописа,
- тумачења министарстава,
- актуелни месечни статистички подаци.

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

■ НОВИ ЗАКОНСКИ УСЛОВИ И НАЧИНИ ОДЛАГАЊА ПЛАЋАЊА ДУГОВАНОГ ПОРЕЗА	3
■ ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРИХОДА ОД УЗИМАЊА ИЗ ИМОВИНЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ВЛАСНИКА ДРУШТВА	9
■ ПОСЕБАН ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА ТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА, ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИСКАЗИВАЊЕ ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ	11
■ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРОМЕТА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА У ПРОМЕТУ СА АУТОНОМНОМ ПОКРАЈИНОМ КОСОВО И МЕТОХИЈА	21
■ ПОРЕСКИ АСПЕКТИ ПОСЛОВАЊА УЧЕНИЧКИХ ЗАДРУГА	22
■ ДОНАЦИЈЕ – ПОРЕСКИ И РАЧУНОВОДСТВЕНИ АСПЕКТ.....	25
■ РАЧУНОВОДСТВЕНО-ПОРЕСКИ АСПЕКТ ЕВИДЕНТИРАЊА РАБАТА И КАСА СКОНТО	31
■ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА НА ГОТОВИНСКОЈ ОСНОВИ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА	35
■ ОСТВАРИВАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ СМЕНСКОГ РАДА	44
■ ОБАВЉАЊЕ ПРИВРЕМЕНО-ПОВРЕМЕНИХ ПОСЛОВА У НЕПУНОМ РАДНОМ ВРЕМЕНУ	49
■ ОПОРЕЗИВАЊЕ ЗАРАДА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА И УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА – ПРИМАЊА КОЈА СЕ ИСПЛАЋУЈУ НАКОН ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА	55
■ НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ПОСТУПКОМ ЦАРИНСКОГ СКЛАДИШТЕЊА РОБЕ	61
■ ПРАВНИ ПОСАО КОМПЕНЗАЦИЈЕ У УСЛОВИМА БЛОКАДЕ РАЧУНА УЧЕСНИКА НИЈЕ НИШТАВ – ПРАВНА СХВАТАЊА ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА И ПРИВРЕДНОГ АПЕЛАЦИОНОГ СУДА	65
■ ПОВЕЗИВАЊЕ СТАЖА ОСИГУРАЊА ЗАПОСЛЕНИМА У СУБЈЕКТИМА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ, СТЕЧАЈНИМ ДУЖНИЦИМА И ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ИНВАЛИДА У 2018. ГОДИНИ	69
■ ПИТАЛИ СТЕ – ОДГОВАРАМО	75
■ КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈУН 2018. ГОДИНЕ	80
■ ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу марту 2018. године од 68.251 динара	83

НОВИ ЗАКОНСКИ УСЛОВИ И НАЧИНИ ОДЛАГАЊА ПЛАЋАЊА ДУГОВАНОГ ПОРЕЗА

Последњим изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији (објављеним у „Сл. гласнику РС” бр. 30/2018 – у даљем тексту: Измене Закона) унете су значајне новине у поглавље које регулише „редовну наплату пореза”, а у оквиру тога посебно у одредбе које прописују могућности „одлагања плаћања дугованог пореза”. Ове одредбе садржане су у иновираним члановима 73, 74, 74а, 74б и 76. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/2002... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон), а у примени су од дана ступања на снагу Измена Закона, дакле од 28. 4. 2018. године.

У вези са овом темом потребно је констатовати да један од стално присутних проблема наших привредних друштава јесу нагомилане и неплаћене пореске обавезе. С друге стране, држава и порески органи имају проблем наплате доспелих пореских обавеза од пореских обвезника. Један од начина да се овај проблем реши јесте **институт „одлагања плаћања дугованог пореза”**. Правни основ за примену одлагања плаћања пореског дуга чине:

- 1)** Закон о пореском поступку и пореској администрацији (у даљем тексту: ЗПППА) и
- 2)** Уредба о ближим условима за одлагање плаћања пореског дуга („Сл. гласник РС”, бр. 53/2003, 61/2004 и 71/2005 – у даљем тексту: Уредба).

Ови прописи утврђују услове под којима плаћање пореза може да се одложи, при чему се полази од јавног интереса да се обезбеди континуирани прилив средстава по основу пореза за финансирање јавних функција, али се такође има у виду захтев да се пореским обвезницима који се у одређеном периоду нађу у финансијским тешкоћама, омогући да своје обавезе могу да измире у новим, продуженим роковима, без спровођења принудне наплате. Дакле, ако обвезник не плати порез о доспелости, а не одобри му се одлагање плаћања пореза, може да се спроведе принудна наплата, која може да буде врло неповољна за његово пословање, али ако му се одлагање пореза одобри, то може да буде повољан моменат за консолидацију пословања.

Услови за одлагање пореске обавезе

Према члану 73. став 1. ЗПППА-а, на писмени и образложени захтев пореског обвезника Пореска управа може да, у целости или делимично, одложи плаћање дугованог пореза, под условом да плаћање дугованог пореза:

- 1)** за пореског обвезника представља непримерено велико оптерећење;
- 2)** наноси битну економску штету пореском обвезнику.

Према ставу 2. истог члана, услове за одлагање пореског дуга ближе уређује Влада, што је и уређено претходно поменутом уредбом. Према члану 2. Уредбе, плаћање дуга Пореска управа може да одложи следећим пореским обвезницима:

- 1) предузетнику и малом правном лицу** – ако дуг износи најмање 5% од укупног годишњег прихода исказаног у последњем финансијском извештају, односно годишњег паушалног прихода;
- 2) средњим и великим правним лицима** – ако дуг износи најмање 5% од обртних средстава исказаних у последњем финансијском извештају.

Изузетно, према ставу 7. члана 73. ЗПППА-а, **ако порески обвезник – подносилац захтева за одлагање плаћања дугованог пореза – не испуњава наведене услове из става 1. члана 73. ЗПППА-а и члана 2. Уредбе, али као средство обезбеђења наплате понуди неопозиву банкарску гаранцију или меницу авалирану од стране пословне банке на износ који не може бити мањи од висине дугованог пореза чије се плаћање одлаже**, надлежни орган може да му одобри одлагање плаћања дугованог пореза.

У складу са ЗПППА-ом, **право на одлагање плаћања пореског дуга имају:**

- 1)** сви порески обвезници који испуњавају прописане услове, тј. правна лица, предузетници и физичка лица;

О одлагању плаћања пореског дуга у овом случају одлучује министар за финансије или лице које он овласти, или градоначелник, односно председник општине, односно лице које он овласти, јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи чија наплата се одлаже.

Примена одредби о одлагању плаћања дугованог пореза и прелазна одредба

Све наведене новине у приказаним чл. 73, 74, 74а, 74б и 76. ЗПППА-а, које се односе на „одлагање плаћања дугованог пореза”, ступиле су на снагу 28. 4. 2018. године.

Уз то треба навести и одредбу члана 96. Измена Закона, према којој порески обвезник коме је одобрено плаћање дугованог пореза у складу са одредбама члана 74б Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 15/16 и 108/16), може да поднесе захтев за одлагање плаћања дугованог пореза, у складу са иновираним одредбама ЗПППА-а, пре истека периода на који му је плаћање дуга одложено, уколико је то повољније за њега, при чему укупан период за који је одложена обавеза не може бити дужи од 60 месеци.

Остале напомене

1. Споразум о одлагању плаћања пореског дуга, који је закључен у складу са ЗПППА-ом и Уредбом, може да се мења потписивањем анекса, у смислу промене:

- дужине периода у којем порески обвезник не врши плаћање,
- броја и износа рата, као и
- датума доспећа новоутврђених износа рата.

Треба ипак имати у виду да анексом не може да се продужи период одређен споразумом, у којем порески обвезник мора да измири дуг на који се споразумом обавезао.

Напомена: До потписивања анекса споразума и његовог ступања на снагу порески обвезник је дужан да редовно измирује обавезе утврђене споразумом који је на снази.

(Мишљење Министарства финансија бр. 413-00-304/2014-04 од 29. 10. 2014. год.)

2. У пракси је могуће одлагање плаћања дугованог пореза и у случају када обвезник поднесе више захтева за одлагање плаћања.

Наиме, према члану 73. ст. 1. и 2. ЗПППА-а и члановима 2. и 3. Уредбе, Пореска управа може да одложи пореском обвезнику плаћање пореског дуга. Захтев за одлагање плаћања дуга обвезник подноси надлежној организационој јединици Пореске управе, а уз захтев за одлагање обвезник подноси и прописану документацију у складу са ЗПППА-ом и Уредбом.

Према томе, плаћање дугованог пореза може да се у целости или делимично одложи уколико се испуне услови прописани ЗПППА-ом односно Уредбом. Водећи рачуна да плаћање дугованог пореза може да се одложи у целости или делимично (самим тим, подношењем више захтева порески обвезник може да одложи дуговани порез из више делова), мишљење Министарства финансија је да прописани услови морају да се испуне за сваки захтев појединачно, с обзиром на то да се ради о одвојеним пореским поступцима за које се подноси посебан захтев за одлагање плаћања дугованог пореза.

(Мишљење Министарства финансија бр. 413-00-234/2014-04 од 24. 9. 2015)

ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРИХОДА ОД УЗИМАЊА ИЗ ИМОВИНЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ЗА ПРИВАТНЕ ПОТРЕБЕ ВЛАСНИКА ДРУШТВА

Према члану 61. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон), приходом од капитала сматра се узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе и личну потрошњу (у даљем тексту: узимање из имовине привредног друштва).

Према одредбама чл. 62–64. Закона:

- **обвезник пореза** на приходе од капитала по основу узимања из имовине привредног друштва јесте **физичко лице – власник привредног друштва** – које оствари те приходе;
- **опорезиви приход** по овом основу чини новчани или неновчани износ оствареног прихода;
- **стопа пореза** на приходе од капитала по основу узимања из имовине привредног друштва **износи 15%**.

Ако су приходи остварени у неновчаном облику, вредност тих прихода утврђује се према тржишној вредности права, добара, односно услуга на дан остваривања прихода.

Приходи се по наведеном основу третирају као „нето приход” који мора да се прерачуна у бруто износ ради обрачуна пореза. Прерачун у бруто врши се помоћу обрасца:

$$\text{Бруто} = \text{Нето} : 0,85$$

У наредном примеру власник друштва са ограниченом одговорношћу извршио је плаћање трошкова туристичког путовања за своје личне потребе у износу од 85.000 динара, са укљученим ПДВ-ом, чиме је извршио „узимање из имовине привредног друштва”, које се сматра другим приходом који се опорезује порезом од 15%, који се плаћа у поменту плаћања туристичких услуга.

Ради плаћања пореза, ово примање се преводи у бруто износ, а обрачун пореза на приходе од капитала је следећи:

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Нето приход – узимање из имовине друштва	85.000,00
2.	Коефицијент за прерачун на бруто	0,85
3.	Бруто приход – пореска основица (ред. бр. 1 : ред. бр. 2)	100.000,00
4.	Пореска стопа	15%
5.	Износ пореза за плаћање (ред. бр. 3 x ред. бр. 4)	15.000,00
6.	Износ за исплату – примање власника друштва (ред. бр. 3 - ред. бр. 5)	85.000,00

Порез на приходе од капитала по основу узимања из имовине привредног друштва обрачунава се и плаћа по одбитку (када је исплатилац прихода правно лице, предузетник или предузетник паушалац), сагласно одредбама члана 99. став 1. тачка 3) Закона. То значи да је исплатилац ових прихода, као порески платаци, дужан да за сваког обвезника и за сваки појединачно исплаћени приход порез обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани јединствени уплатни рачун у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода (члан 101. Закона).

Исплатилац прихода, као порески платаци, дужан је да пре сваке исплате прихода по основу узимања из имовине привредног друштва Пореској управи достави пореску пријаву за порез по одбитку на Обрасцу ППП-ПД. Приход по основу узимања из имовине привредног друштва у

ПОСЕБАН ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА ТУРИСТИЧКИХ УСЛУГА, ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ИСКАЗИВАЊЕ ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ

За ову туристичку сезону туристичке агенције „у ходу” морају да се преоријентишу на вођење ПДВ евиденције и исказивање података у Обрасцу ПОПДВ, с обзиром на то да су, као обвезници ПДВ-а, дужне да, почев од пореске обавезе за јул месец (код месечних обвезника), односно за период јул–септембар (код тромесечних обвезника), поступају у складу са Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а („Сл. гласник РС”, бр. 90/2017 и 119/2017 – у даљем тексту: Правилник о евиденцији), чија примена почиње 1. јула 2018. године.

Пословање туристичких агенција регулисано је Законом о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/1978, 39/1985, 45/1989 – одлука УСЈ и 57/1989, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/1993 и „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003 – Уставна повеља – у даљем тексту: ЗОО) и Законом о туризму („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 – др. закон, 93/2012 и 84/2015 – у даљем тексту: ЗОТ). Порески аспект промета туристичких услуга регулисан је Законом о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Закон о ПДВ-у) и подзаконским актима донетим у складу са њим.

Од начина пружања туристичких услуга зависи и начин вођења евиденције ПДВ-а и исказивања података у Обрасцу ПОПДВ, односно начин опорезивања туристичких услуга, тако да ће у наставку уследити више детаља по том питању.

1. Туристичке агенције које примењују посебан поступак опорезивања ПДВ-ом

Туристичке агенције које су се евидентирале у систему ПДВ-а приликом опорезивања туристичких услуга које пружају могу да примењују одредбе члана 35. Закона о ПДВ-у, којима је дефинисан посебан поступак опорезивања, само уколико **туристичке услуге пружају у своје име и за свој рачун**. У зависности од начина пружања туристичких услуга разликују се два облика пружања туристичких услуга, односно опорезивање тих услуга, по одредбама члана 35. Закона о ПДВ-у, у целини или делимично.

Туристичке агенције које путницима пружају туристичке услуге и у односу на њих иступају у своје име, **при чему за реализацију путовања користе претходне туристичке услуге**, пружају путницима **јединствену туристичку услугу** јер за реализацију својих туристичких аранжмана обавезно користе добра и услуге других обвезника које туристи непосредно користе (превоз, смештај, исхрана, посете музејима, културним споменицима и другим знаменитостима, које се посебно наплаћују, ангажовање локалних туристичких водича и сличне претходне туристичке услуге). Ове агенције своје услуге у целини опорезују на начин прописан чланом 35. Закона о ПДВ-у. Пошто су у посебном режиму опорезивања, за правилан обрачун и плаћање ПДВ-а битно је да се утврди: место и време пружања јединствене туристичке услуге, пореска основица, начин издавања рачуна, право на одбитак претходног пореза и начин вођења евиденције и исказивања података у обрасцу ПОПДВ.

1.1. Место пружања јединствене туристичке услуге

Према одредби члана 35. став 3. Закона о ПДВ-у, место промета јединствене туристичке услуге јесте место у којем пружалац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши из сталне пословне јединице која се не налази у месту у којем пружалац услуга има седиште. Оваква одредба значи да није битно да ли се услуга пружа пореском обвезнику или не, имајући у виду да и физичко лице које користи туристичку услугу може да буде обвезник ПДВ-а. Практично, ако је седиште агенције или пословне јединице у Србији, ове услуге се опорезују у Србији, али ако агенција има пословну јединицу у иностранству, место опорезивања није у Србији. Према томе, опорезивању по одредбама члана 35. Закона о ПДВ-у подлежу наведене

4. ПОСЕБАН ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА			
4.1 Туристичке агенције		Утврђивање основице	ПДВ
4.1.1.	Накнада коју плаћају путници, укључујући авансе и повећање односно смањење те накнаде	208.539	
4.1.2.	Стварни трошкови за претходне туристичке услуге, укључујући и повећање односно смањење тих трошкова	145.600	
4.1.3.	Разлика (4.1.1. - 4.1.2.)	62.939	
4.1.4.	Обрачунати ПДВ		10.490

На крају се укупан промет добара и услуга и укупно обрачунати ПДВ евидентира у делу 5. Обрасца ПОПДВ на следећи начин:

д) У део 5. Обрасца ПОПДВ аутоматски се генерише:

- у пољу 5.1. – износ од 509.318 – укупан опорезиви промет по општој стопи;
- у пољу 5.2. – износ од 70.646 – укупно обрачунати ПДВ по општој стопи;
- у пољу 5.4. – износ од 182.296 – укупан опорезиви промет по посебној стопи;
- у пољу 5.5. – износ од 18.230 – укупно обрачунати ПДВ по посебној стопи;
- у пољу 5.6. – износ од 691.614 – укупан промет добара и услуга; и
- у пољу 5.7. – износ од 88.876 – укупно обрачунати ПДВ.

5. УКУПАН ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА И УКУПНО ОБРАЧУНАТИ ПДВ		ИЗНОС
5.1.	Укупан опорезиви промет добара и услуга по <u>општој стопи</u> ПДВ-а (3.8. + 4.1.1. + 4.2.1.) – аутоматски се уноси податак	509.318
5.2.	Укупно обрачунати ПДВ по <u>општој стопи</u> ПДВ-а (3.10. + 3а.9. + 4.1.4. + 4.2.4.) – аутоматски се уноси податак	70.646
5.3.	Укупно обрачунати ПДВ по општој стопи ПДВ-а, <u>увећан</u> за износ за који <u>не може да се умањи претходни порез</u> из тачке <u>8е.6</u> (5.2. + (8е.6 у апсолутном износу) – аутоматски се уноси податак <u>Ово поље остаје непопуњено све док се не попуни поље 8е.6</u>	70.646
5.4.	Укупан опорезиви промет добара и услуга по посебној стопи ПДВ-а (3.8. + 4.2.1.) – аутоматски се уноси податак	182.296
5.5.	Укупно обрачунати ПДВ по посебној стопи ПДВ-а (3.10. + 3а.9. + 4.2.4.) – аутоматски се уноси податак ПДВ-а	18.230
5.6.	Укупан промет добара и услуга (1.5. + 2.5. + 5.1. + 5.4.) – аутоматски се уноси податак	691.614
5.7.	Укупно обрачунати ПДВ (5.3. + 5.5.) – аутоматски се уноси податак	88.876

ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРОМЕТА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНИХ УСЛУГА У ПРОМЕТУ СА АУТОНОМНОМ ПОКРАЈИНОМ КОСОВО И МЕТОХИЈА

Уредбом о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС”, број 111/13 и 31/2018 – у даљем тексту: Уредба) прописан је начин извршавања Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/04... и 30/18 – у даљем тексту: Закон) на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија (у даљем тексту: АПКиМ) за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе прописано је да се на промет добара и услуга који обвезници ПДВ-а врше са територије Републике Србије, ван територије АПКиМ (у даљем тексту: Република ван АПКиМ), на територију АПКиМ, као и на промет који се врши са територије АПКиМ на територију Републике ван АПКиМ, примењује Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Ставом 2. члана 2. Уредбе („Сл. гласник РС”, број 111/13) која је била у примени до 27. априла 2018. г. било је прописано да се, изузетно од става 1. овог члана, местом промета телекомуникационих услуга сматра место у којем пружалац услуга обавља своју делатност.

Овај изузетак од општег правила из става 1. Уредбе био је прописан јер је чланом 12. ст. 1. и 2. Закона, који је важио до 31. марта 2017. г., било прописано да је место промета услуга место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице. Изузетно од наведеног, када се ради о пружању телекомуникационих услуга, укључујући и услуге посредовања приликом промета телекомуникационих услуга, местом промета предметних услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуга има седиште или пребивалиште (члан 12. став 3. тачка 4) подт. (2) и (11) Закона), што значи да, према одредби члана 2. став 2. Уредбе, ове услуге нису биле опорезоване према одредбама тада важећих законских одредаба.

Пошто је, како је речено, члан 12. измењен и примењује се од 1. 4. 2017. г. у циљу примене општих правила из Закона, односно одређивања места промета телекомуникационих услуга између лица са територије Републике ван АПКиМ и лица са територије АПКиМ, било је неопходно да се измени и Уредба, па је донета Уредба о изменама Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС”, број 31/2018), која је у примени од 28. априла 2018. године. У складу са тим, од 28. априла 2018. године место промета телекомуникационих услуга одређује се, према члану 12. став 4. и став 6. тачка 7) подтачка (10) Закона, према месту седишта, месту пословне јединице којој се пружају услуге и месту пребивалишта односно боравишта примаоца услуга.

Порески третман услуга образовања детаљно је приказан у броју 6/2017, при чему су тада поменути и ученичке задруге које послују у оквиру система основног и средњег образовања, али, са пореског аспекта, оне ипак немају третман образовне институције. Имајући у виду да је донет и Правилник о школским задругама („Сл. гласник РС”, број 31/2018), који је ступио на снагу 5. маја 2018. године, којим је ближе уређена садржина оснивачког акта, стицање и престанак статуса задругара, управљање и начин рада ученичке задруге, у овом тексту појашњени су порески аспекти њиховог пословања.

1. Оснивање и делатност ученичких задруга

Оснивање и рад задруга уопште уређени су Законом о задругама („Сл. гласник РС”, број 112/2015), чијим је чланом 10. став 2. прописано да се образовање и рад ученичких задруга уређује прописима из области основног и средњег образовања и васпитања. Сходно томе, Закон о основном образовању и васпитању и Закон о средњем образовању и васпитању прописују да школа може да оснује ученичку задругу ради развоја позитивног односа ученика према раду, професионалне оријентације, повезивања наставе са светом рада, као и развоја позитивног односа према тимском раду. Наведеним члановима прописано је да се рад ученичке задруге уређује статутом школе и правилима за рад задруге, у складу са законом, па школа може да пружа услуге и да продаје производе настале као резултат рада у ученичкој задрузи, као и школски прибор и опрему. Средства стечена радом ученичке задруге користе се за проширење материјалне основе рада ученичке задруге, екскурзије, исхрану ученика, награде члановима задруга, унапређивање образовноваспитног рада у школи и у друге сврхе у складу са актима којима се уређује рад ученичке задруге.

Чланом 2. Правилника о ученичким задругама (у даљем тексту: Правилник) прописано је да школа може да оснује ученичку задругу у циљу подстицања развијања позитивног односа ученика према раду и професионалне оријентације, повезивања наставе са светом рада, развијања свести о одговорности за преузете обавезе, као и развоја позитивног односа према тимском раду и предузетништву. Ставом 2. истог члана прописано је да је ученичка задруга самостално правно лице које оснива школа и уписује се у регистар који води орган надлежан за послове регистрације задруга.

Према одредбама члана 3. Правилника, задругари су физичка лица која чине чланове ученичке задруге. Задругари су лица запослена у школи која оснива ученичку задругу, ученици школе која оснива ученичку задругу и родитељи, односно други законски заступници ученика који су чланови ученичке задруге, а директор школе која оснива ученичку задругу обавезан је члан ученичке задруге. Ученичка задруга има пословно име, које мора да садржи и пун назив оснивача, а њено седиште налази се на адреси оснивача (члан 4. Правилника). Одредбом члана 5. став 1. Правилника прописано је да ученичка задруга може да обавља производну, продајну и услужну делатност, односно да обавља друштвено користан и хуманитарни рад, при чему је делатност ученичке задруге део образовноваспитног рада (став 2. истог члана).

Ученичка задруга обавља делатност која се односи: на производњу и продају произведених финалних производа; израду делова за финалну производњу у индустрији и занатству (самостално или у сарадњи са другим субјектима); израду производа и пружање услуга за потребе школе; прикупљање секундарних сировина; пружање услуга трећим лицима из одговарајућих области и друге делатности којима се унапређује образовни и васпитни рад школе и ученика (став 4. члана 5. Правилника). Поред наведеног, а према одредби члана 21. став 2. Правилника, у оквиру регистроване делатности, односно делатности одређене оснивачким актом, ученичка задруга може да обавља послове и за лица која нису задругари на начин и у обиму којим се не доводе у питање циљеви њене делатности, у складу са оснивачким актом и правилима за рад задруге.

4. Ученичка задруга у систему пореза на додату вредност

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон о ПДВ-у), члан 33. став 1, прописано је да се малим обвезником, у смислу овог закона, сматра лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно који при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ-а подношењем евиденционе пријаве (Образац ЕППДВ) надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезе које обвезник ПДВ-а има по овом закону (члан 33. став 3. Закона о ПДВ-у). У овом случају обавеза плаћања ПДВ-а траје најмање две године (члан 33. став 4. Закона о ПДВ-у), а по истеку тог рока обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ-а надлежном пореском органу (члан 33. став 5. Закона о ПДВ-у).

Према томе, ученичка задруга, као лице које се бави прометом добара или пружањем услуга и трећим лицима, може да се евидентира у систему ПДВ-а, али и не мора. Међутим, уколико је у претходних 12 месеци (временски период који се одређује у данима – 365 дана, односно 366 дана ако је реч о преступној години) остварила укупан промет већи од 8.000.000 динара, дужна је да најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу, сагласно одредби члана 38. став 1. Закона о ПДВ-у. Евиденциону пријаву подноси ако при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара.

У износ укупног промета за сврху евидентирања за обавезу плаћања ПДВ-а, у складу са чланом 38. став 1. Закона о ПДВ-у, урачунава се промет добара и услуга који је опорезив ПДВ-ом и промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду. Истовремено, одредбом члана 48. став 6. Закона о ПДВ-у прописано је да је за обвезнике који први пут започну обављање делатности у текућој календарској години, за текућу и наредну календарску годину порески период календарски месец.

Према томе, ученичка задруга се понаша у складу са наведеним одредбама Закона о ПДВ-у, што значи да, уколико се евидентирала у систему ПДВ-а, обрачунава и плаћа ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у и подноси пореску пријаву, а од 1. јула 2018. уз ПППДВ подноси и Преглед обрачуна ПДВ-а на Обрасцу ПОПДВ. Важно је овде скренути пажњу на то да, иако су ученичке задруге основане од стране школе, **као обвезници ПДВ-а нису ослобођене ПДВ-а у смислу члана 25. Закона о ПДВ-у, јер не врше споредни промет добара и услуга који је у непосредној вези са образовањем.**

Правна лица у склопу друштвено одговорног пословања често имају жељу и захтеве за донацијама. **Појам донације** подразумева давање или поклањање у новцу, стварима или услугама, при чему донатор нема право да за износ донације тражи било какву противуслугу, односно накнаду или противуслугу. Донацију треба разликовати од спонзорства, које подразумева давање у новцу, стварима или услугама правном или физичком лицу, уз одређену противчинидбу, односно рекламну противуслугу.

Предмет овог текста је порески и рачуноводствени аспект донација од стране правног лица – донатора у земљи које су учињене правним лицима у земљи. Најважнији прописи чије се одредбе односе на донације јесу:

- 1)** Закон о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ”, бр. 53/2001, 61/2001 – испр. и 36/2002, и „Сл. гласник РС”, бр. 101/2005 – др. закон – у даљем тексту: Закон о донацијама и хуманитарној помоћи);
- 2)** Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон о ПДВ-у), са подзаконским актима;
- 3)** Закон о порезима на имовину („Сл. гласник РС”, бр. 26/2001... и 68/2014 – др. закон – у даљем тексту: Закон о порезима на имовину);
- 4)** Закон о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон о порезу на добит).

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарну помоћ могу да примају државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације. У складу са чланом 2. овог закона, донације могу бити у роби (осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила), услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

1. Порески третман донација са становишта пореза на додату вредност

1.1. Донације у добрима у Републици Србији

Одредбом члана 4. став 5. Закона о ПДВ-у прописано је да се са прометом добара уз накнаду изједначава сваки други промет добара без накнаде, под условом да ПДВ, обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове, може да се одбије у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

Дакле, ако је обвезник ПДВ-а имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно ПДВ плаћен при увозу добара која су предмет донације, односно добара од којих су произведена добра која су предмет донације, одбије као претходни порез у потпуности или сразмерно (независно од тога да ли је ово право остварено), при поклањању добара обвезник ПДВ-а је дужан да обрачуна ПДВ на пореску основицу коју чини набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара у моменту промета, у коју није укључен ПДВ. Међутим, ако обвезник ПДВ-а није имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету, односно ПДВ плаћен при увозу добара која су предмет донације, односно добара од којих су произведена добра која су предмет донације, одбије као претходни порез у потпуности или сразмерно, онда није дужан ни да при поклањању предметних добара обрачуна и плати ПДВ.

Ако промет добара без накнаде (поклањање добара) врши физичко или правно лице које није обвезник ПДВ-а, за тај промет не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ-а.

Пример 1:

Обвезник ПДВ-а који се бави прометом рачунара и рачунарске опреме на велико, доноси одлуку да један рачунар, са пратећом опремом, донира основној школи.

Ред. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	579		Остали непоменути расходи	50.000	
		131	Роба у магацину		50.000
<i>- за донирање рачунара</i>					
2)	555		Трошкови пореза	10.000	
		470	Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)		10.000
<i>- за обрачун ПДВ-а</i>					
3)	470		Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	10.000	
		241	Текући (пословни) рачуни		10.000
<i>- за њлаћени ПДВ</i>					

Пример 4:

У циљу пружања помоћи Центру за заштиту одојчади, деце и омладине у Звечанској улици у Београду, на текући рачун Центра привредно друштво А уплатило је новчана средства у износу од 500.000 динара.

Ред. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	579		Остали непоменути расходи	500.000	
		241	Текући (пословни) рачуни		500.000
<i>- за донацију у новцу</i>					

РАЧУНОВОДСТВЕНО-ПОРЕСКИ АСПЕКТ ЕВИДЕНТИРАЊА РАБАТА И КАСА СКОНТО

Да би поспешила пословање, правна лица, пре свега велетрговци, одобравају разне врсте продајних подстицаја својим купцима, а **најчешће одобрени попусти су рабат и каса сконто.**

Врсте попушта

Рабат је попуст који се најчешће одобрава на количину купљене робе, а често се јавља и као сезонски рабат. Обрачунава се у проценту на продајну вредност робе. Доводи до смањења пореске основице у фактури, која се смањује за износ одобреног рабата. Када се говори о рабату, најчешће је исказан као:

- **рабат – одобрен и исказан у фактури и**
- **накнадно одобрени рабат.**

Каса сконто је попуст који добављач одобрава купцу када купац робу плати у року назначеном у фактури. Каса сконто се обрачунава процентуално у односу на фактурну вредност робе. Уколико купац у року не плати обавезу исказану у фактури (што се види у изводу банке), не може да искористи право на каса сконто. Искоришћени каса сконто књижи се само када се искористи. Искоришћени каса сконто књижи се у књиговодству купца и у књиговодству добављача.

Одобрен и искоришћен каса сконто	
у књиговодству добављача доводи до:	у књиговодству купца доводи до:
• смањења потраживања од купаца,	• смањења обавеза према добављачима,
• повећања расхода (група 56);	• повећања прихода (група 66).

Примери рачуноводственог евидентирања

Пример 1: Количински рабат одобрен у фактури

Правно лице „Алфа” уговорило је са правним лицем „Бета” да за 150 и више купљених јединица (комада) остварује 4% рабата. Правно лице „Бета” поручило је 200 јединица (комада) робе.

Правно лице „Алфа” одобрило је рабат правном лицу „Бета” за испоручену количину робе по фактури бр. 10/2018.

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Продајна вредност робе	800.000
2.	Обрачунат рабат (1 x 4%)	32.000
3.	Основица за ПДВ (1 - 2)	768.000
4.	ПДВ по стопи од 20% (3 x 20%)	153.600
5.	За уплату (3 + 4)	921.600

6) Књижење код продавца

Ред. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	204		Купци у земљи	240.000	
		470	Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)		40.000
		604	Приходи од продаје робе на домаћем тржишту		200.000
<i>- по примљеној фактури</i>					
1а)	501		Набавна вредност продате робе	200.000	
		132	Роба у промету на велико		200.000
<i>- за набавну вредност продаје робе</i>					
2)	569		Остали финансијски расходи	4.000	
	241		Текући (пословни) рачуни	235.200	
		(470)	Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)		(800)
		204	Купци у земљи		240.000
<i>- за најлакшу појражавања и каса сконио</i>					

Порески третман накнадно измењене основице

Одредбом члана 21. став 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 30/2018 – у даљем тексту: Закон о ПДВ-у) прописано је да, ако се основица накнадно смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ-а само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ-а и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.

Према одредби члана 15. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС”, бр. 123/2012 и 86/2015), када се после извршеног промета добара и услуга промени накнада за тај промет, обвезник ПДВ-а издаје документ о повећању или смањењу накнаде, односно документ о повећању или смањењу основице, који нарочито садржи податке о:

- 1) називу, адреси и ПИБ-у издаваоца документа;
- 2) месту и датуму издавања и редном броју документа;
- 3) називу, адреси и ПИБ-у примаоца документа;
- 4) износу за који је смањена односно повећана основица за обрачунавање ПДВ-а, пореској стопи и износу за који је смањен односно повећан износ обрачунатог ПДВ-а – у случају опорезивог промета за који је обвезник ПДВ-а – издавалац документа порески дужник у складу са Законом о ПДВ-у;
- 5) износу за који је смањена односно повећана накнада, без ПДВ-а – у случају опорезивог промета за који обвезник ПДВ-а – издавалац документа није порески дужник у складу са Законом о ПДВ-у;
- 6) износу за који је смањена односно повећана накнада за промет добара и услуга – у случају промета који је ослобођен ПДВ-а и промета који не подлеже опорезивању, а за који се издаје рачун у складу са овим правилником;
- 7) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате у складу са Законом о ПДВ-у – у случају када се за тај промет примењује систем наплате;
- 8) броју и датуму издавања рачуна за извршени промет добара и услуга.

Документ о смањењу основице за обрачунавање ПДВ-а (нпр. књижно одобрење) издаје се само ако је накнадно (дакле након извршеног промета) дошло до смањења основице за обрачунавање ПДВ-а.

КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА НА ГОТОВИНСКОЈ ОСНОВИ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

Уводне напомене

Проблематика у вези са курсним разликама које настају приликом пословних трансакција са иностранством и њиховим утицајем на висину датих кредита, потраживања и обавеза, као и на пословни резултат, овде ће бити сагледана са аспекта вођења буџетског рачуноводства на готовинској основи за потребе корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања. Осим тога, у уводу ће бити поменуте неке дефиниције дате према Међународном рачуноводственом стандарду за јавни сектор: **Финансијско извештавање према готовинској основи рачуноводства**. То су следеће одреднице:

- **Закључни курс** је курс размене валута на датум извештавања. На пример, на дан 31. 12. 2017. године 1 евро износио је 120,00 динара. То значи да се по том курсу израчунава динарска противвредност свих трансакција извршених према иностранству.

- **Курсна разлика** је разлика која проистиче из извештавања о истом броју јединица стране валуте у извештајној валути по различитим девизним курсевима. На пример, на дан 30. 11. 2017. године 1 евро износио је 115,00 динара, а на дан 31. 12. 2017. године 1 евро износио је 120,00 динара. Дакле, настала је курсна разлика од 5,00 динара за 1 евро. Тако настала курсна разлика може да буде позитивна или негативна, зависно од тога да ли се посматрају инопотраживања или иностране обавезе. У датом примеру курсна разлика од 5 динара за 1 евро код инопотраживања манифестоваће се као позитивна курсна разлика зато што ће та потраживања на дан састављања финансијских извештаја бити исказана у већем динарском износу. Напомиње се да се курсне разлике приликом утврђивања пословног резултата на готовинској основи признају у моменту када је извршена наплата потраживања из иностранства или плаћање обавеза према иностранству. То подразумева да је реч само о **реализованим курсним разликама** приликом готовинске основе рачуноводства, док се **нереализоване курсне разлике** примењују приликом утврђивања резултата на обрачунској основи рачуноводства. Међутим, ако се курсне разлике посматрају са становишта вођења рачуноводства на готовинској основи, поставља се питање како се врши усклађивање инопотраживања или инообавеза на дан састављања финансијских извештаја. Потребно је да се то усаглашавање изврши и прерачуна по средњем курсу на дан састављања финансијских извештаја. Из овога произлази питање шта би требало да буде противставка тим инопотраживањима или инообавезама. Ако то нису ставке активних и пасивних временских разграничења преко којих би требало да се врши усклађивање инопотраживања и инообавеза, онда се индиректно намеће закључак да не би требало вршити никакво усаглашавање на контима инопотраживања односно инообавеза, што би одступало од одредбе члана 18. Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006 – у даљем тексту: Уредба). Наиме, 3. ставом тог члана прописано је да су корисници буџетских средстава обавезни да изврше усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја. Друго решење могло би да буде да се те промене на инопотраживањима или инообавезама, због свођења на средњи курс на дан састављања финансијских извештаја, исказују **ванбилансно** и затварају приликом плаћања или наплате према инопартнерима. Значи, битно је да се, условно речено, на тим контима ванбилансне евиденције искаже разлика усаглашене динарске противвредности инопотраживања и инообавеза по средњем курсу на дан састављања финансијских извештаја.

- **Девизни курс** је коефицијент размене двеју валута. То значи да, на пример, за 1 евро на дан размене добијамо или дајемо 120,00 динара.

- Увећана зарада за 80 часова рада у сменама = Основна зарада за време рада у сменама x 26%
= (80 сати x 300 дин.) x 26% = 6.240,00 дин.
- Увећана зарада за 24 часа рада ноћу = Основна зарада за време рада ноћу x 30%
= (24 сата x 300 дин.) x 30% = 2.160,00 дин.
- Увећана зарада за 10 часова прековременог рада у сменама
= Основна зарада за време прековременог рада x 26%
= (10 сати x 300 дин.) x 26% = 780,00 дин.

3. Казнене одредбе

Сходно члану 274. став 1. тачка 6) и ст. 2. и 3. Закона, новчаном казном од 600.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица ако запосленом који ради у сменама не обезбеди измену смена супротно одредбама овог закона (из члана 63). За исти прекршај новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара казниће се одговорно лице у правном лицу, односно заступник правног лица.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуна камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуна камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ОБАВЉАЊЕ ПРИВРЕМЕНО-ПОВРЕМЕНИХ ПОСЛОВА У НЕПУНОМ РАДНОМ ВРЕМЕНУ

Учлану 197. Закона о раду регулисано је обављање привремених или повремених послова, а њихова основна одлика је у томе што су то послови ван радног односа, дакле – послови за које се не закључује уговор о раду. Из одредби Закона произлази да су основни услови за обављање привремених или повремених послова следећи:

- 1) да је реч о пословима који могу да буду из делатности послодавца или ван делатности послодавца;
- 2) да се обављају по претходно закљученом уговору;
- 3) да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години.

Повремено-привремени послови могу да се обављају, у складу са потребом послодавца, у пуном или непуну радном времену. То значи да запослено лице које код једног послодавца ради са пуним радним временом, нема право да код истог или другог послодавца обавља привремене или повремене послове. У другом случају физичко лице може да обавља послове који имају карактер привремених и повремених послова у непуну радном времену у току месеца код једног послодавца, без посла код другог послодавца до пуног радног времена.

Према томе, по уговору о обављању привремених и повремених послова физичко лице може да ради пуно радно време, али и део месеца. У свим таквим случајевима **када се привремено-повремени послови код једног послодавца обављају у једном делу месеца** (на пример 20 дана у току месеца), бележе се одређене специфичности приликом обрачуна доприноса за обавезно социјално осигурање, ако је основица за њихов обрачун важећа законска најнижа основица доприноса. При томе треба подсетити да привремено-повремене послове могу да обављају:

- незапослено лице,
- запослено лице које ради са непуним радним временом – до пуног радног времена,
- корисник старосне пензије и
- лице које је члан омладинске или студентске задруге.

Обрачун доприноса на сразмерни износ најниже основице

Најпре у наредној табели треба погледати стопе пореских обавеза на накнаду за рад која се исплаћује за обављање повремено-привремених послова:

Опис	Уговор закључен			
	незапослено лице или лице које има радни однос са непуним радним временом	пензионисано лице	преко омладинске задруге са лицем које има навршених 26 година живота или се не налази на школовању	преко омладинске задруге са лицем на школовању које нема 26 година живота
1	2	3	4	5
Стопе доприноса				
1. На терет осигураника	19,90%	14,00%	19,90%	-
- допринос за ПИО	14,00%	14,00%	14,00%	-
- допринос за здравствено осигурање	5,15%	-	5,15%	-
- допринос за осигурање од незапослености	0,75%	-	0,75%	-

0,701, нето упоредни износ најниже основице добија се множењем утврђене сразмерне најниже бруто основице са коефицијентом 0,701. По истој методологији врши се свођење најниже основице на нето износ и код других категорија лица која обављају повремено-привремене послове (на пример: код пензионисаних лица сразмерна утврђена најнижа бруто основице множи се са коефицијентом 0,706 итд.).

Обрачун за незапослена лица, када је накнада утврђена најпре у нето износу

Ред. број	Позиција	Накнада већа од најниже сразмерне основице	Накнада мања од најниже сразмерне основице
1	2	3	4
1.	Уговорена НЕТО накнада	10.000,00	8.000,00
2.	Пун месечни фонд дана рада	22	22
3.	Број одрађених дана	12	12
4.	Најнижа месечна бруто основица за доприносе	23.053,00	23.053,00
5.	Сразмерни износ најниже основице за дане рада – бруто ((ред. бр. 4 : 22 дана) x 12 дана)	12.574,36	12.574,36
6.	Сразмерни износ најниже основице за дане рада – нето (ред. бр. 5 x 0,701)	8.814,63	8.814,63
7.	Бруто накнада по обрасцу: - кол. 3: Нето : 0,701 - кол. 4: (Нето + 12.574,36 x 19,9%) : 0,9	14.265,34	11.669,22
8.	Основица за плаћање доприноса (већи износ са ред. бр. 5 и 7)	14.265,34	12.574,36
9.	Доприноси за социјално осигурање на терет радника (19,90% на ред. бр. 8)	2.838,80	2.502,30
10.	Основица за плаћање пореза = ред. бр. 7	14.265,34	11.669,22
11.	Порез (10% на ред. бр. 10)	1.426,53	1.166,92
12.	Износ који се исплаћује (7 - 9 - 11) = ред. бр. 1	10.000,00	8.000,00
13.	Доприноси за социјално осигурање на терет послодавца (17,9% на ред. бр. 8)	2.553,50	2.250,81

Као што се види, када је накнада за обављање привремено-повремених послова у делу месеца утврђена најпре у нето износу, потребно је извршити упоређење тог нето износа и сразмерног нето износа најниже основице доприноса за број дана рада, на основу чега се утврђује која је основица доприноса и која је основица за порез, а обе морају да буду у бруто износу када се од њих обрачунавају припадајуће пореске обавезе.

ОПОРЕЗИВАЊЕ ЗАРАДА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА И УГОВОРИ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА¹ – ПРИМАЊА КОЈА СЕ ИСПЛАЋУЈУ НАКОН ПРЕСТАНКА РАДНОГ ОДНОСА

У вези са опорезивањем зарада из радног односа треба истаћи да до сада закључени уговори између Републике Србије и других земаља о избегавању двоструког опорезивања, у члану 15. (Радни однос) став 1. предвиђају решење према којем се зараде, накнаде и **друга слична примања**² која резидент државе уговорнице (Републике Србије) оствари из радног односа опорезују само у тој држави уговорници (Републици Србији), осим ако се рад обавља у другој држави уговорници и обрнуто. У том случају таква примања која се у њој остварују могу да се опорезују у тој другој држави.

Посебно треба указати на то да је услов за опорезивање у држави извора то да се зараде, накнаде и друга слична примања остварују из радног односа који се обавља у тој држави. Наведени принцип се примењује без обзира на временски период у коме тај доходак може бити плаћен, кредитиран или на било који други начин дефинитивно остварен од стране запосленог.

Имајући у виду наведено, у наставку следе најновији ставови ОЕЦД-а³ у вези са опорезивањем примања која се исплаћују након престанка радног односа (енг. *termination payments*). Наиме, у одређеним случајевима за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања није лако утврдити који је део зарада, накнада и других сличних примања која се исплаћују резиденту државе уговорнице остварен из радног односа у одређеној држави уговорници. Наведене тешкоће, поред осталог, могу да настану и у односу на плаћања која се врше након престанка радног односа и то нпр. у различитим ситуацијама прекограничног радног односа, укључујући случајеве исплате пограничним радницима⁴, запосленима који су у току свог радног века радили у више држава или запосленима који су били послати на рад у иностранство, али су се отуда убрзо вратили – пре него што им је радни однос формално завршен (истекао). Без обзира на терминологију која се користи да би се ближе описала наведена плаћања, приликом тумачења и примене уговора о избегавању двоструког опорезивања веома је важно да се за свако појединачно плаћање **на бази чињеница и околности сваког конкретnog случаја** утврди да ли се односна плаћања могу подвести под термин „зараде, накнаде и друга слична примања”, као и мера у којој примања или њихов појединачни део могу да се сматрају оствареним из радног односа у одређеној држави уговорници, па у наставку следе појашњења.

1) Било које примање чија се исплата врши након завршетка радног односа, за рад обављен пре завршетка радног односа (нпр. зарада или бонус за последњи период радног односа или провизија за продају извршену у том периоду), сматра се да је остварено у држави уговорници у којој се радни однос обављао.

¹ Детаљније о избегавању двоструког опорезивања зарада из радног односа у „Пословном саветнику” бр. 11/2016.

² Наведени израз „и друга слична примања” користи се и у другим члановима уговора о избегавању двоструког опорезивања, као на пример у члану 16. (Накнаде директора) – „Накнаде директора и друга слична примања”, о чему је, такође, детаљније писано у „Пословном саветнику” бр. 11/2016.

³ Садржана у важећем ОЕЦД Моделу уговора из јула 2014. године.

⁴ Реч је о лицима која су резиденти државе уговорнице (у близини границе са другом државом уговорницом), а рад свакодневно обављају у другој држави уговорници (у близини границе са матичном државом резидентности). С тим у вези, Уговор о избегавању двоструког опорезивања између Немачке и Швајцарске у члану 15. (Радни однос) став 2. Уговора под овим појмом подразумева свако лице које је резидент државе уговорнице, али чије је радно место на територији друге државе уговорнице, и то у њеном пограничном појасу (односно, на делу територије који се налази уз границу са матичном државом резидентности радника), из које се то лице редовно (дневно) враћа у државу резидентности. Уколико се након завршетка посла односно физичко лице редовно не враћа у матичну државу резидентности, оно губи статус пограничног радника једино ако се у току једне календарске године, због потребе посла којим се бави, за више од 60 радних дана не враћа у матичну државу резидентности.

2) Да се примања исплаћују од стране или у име послодавца (лице које сноси економски терет исплате зарада) који није резидент друге државе.

3) Да примања не падају на терет сталне пословне јединице или сталне базе коју послодавац има у другој држави (о чему се овом приликом неће детаљније говорити).

С обзиром на наведено, ПОСЕБНО у погледу првог од три претходно наведена услова – боравак (у држави уговорници у којој се рад физички обавља) од 183 дана у периоду од дванаест месеци који почиње или се завршава у односној пореској години (чијим кумулативним испуњењем држава извора нема право опорезивања зарада), у наставку ће уследити објашњење:

Позивање на „односну пореску годину” треба тумачити тако да се односи на пореску годину државе уговорнице у којој је резидент друге државе уговорнице обављао радни однос.

Претпоставља се, на пример, да пореска година у Републици Србији траје од 1. јануара до 31. децембра (што чињенично и јесте тако), а да је резидент друге државе уговорнице (са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања) у Републици Србији боравио и радио у периоду од 1. августа 2017. године до 28. фебруара 2018. године (исти пример важи и у обрнутом случају – у којем резидент Републике Србије ради у другој држави уговорници).

За потребе члана 15. (Радни однос) став 2. под. 1) Уговора о избегавању двоструког опорезивања требало би посматрати било који период од дванаест месеци који почиње између 1. јануара и 31. децембра 2017. године или се завршава између 1. јануара и 31. децембра 2018. године и обухвата било који период обављања радног односа.

На пример, период од дванаест месеци од 1. августа 2017. године до 31. јула 2018. године, који почиње у пореској 2017. години, у којој је лице (резидент друге државе уговорнице) у Републици Србији било присутно више од 183 дана, обухватио би радни однос у тој држави између 1. августа и 31. децембра 2017. године (исти пример важи и у обрнутом случају – у којем резидент Републике Србије ради у другој држави уговорници).

Исто тако, период од дванаест месеци, од 1. марта 2017. године до 28. фебруара 2018. године, који се завршава у пореској 2018. години, у којој је лице у Републици Србији било присутно више од 183 дана, обухватио би радни однос у тој држави између 1. јануара и 28. фебруара 2018. године (исти пример важи и у обрнутом случају – у којем резидент Републике Србије ради у другој држави уговорници).

* * *

Из наведеног би (у конкретном случају) могао да се извуче закључак да односни радник није испунио први од претходно наведена три услова (због чега би Република Србија имала право опорезивања његове зараде ...) ако је од дана свог првог доласка у Републику Србију (једне године, нпр. 1. августа 2017. године), па до 31. јула 2018. године у Републици Србији боравио дуже од 183 дана.

НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ПОСТУПКОМ ЦАРИНСКОГ СКЛАДИШТЕЊА РОБЕ

Држање робе у поступку царинског складиштења није временски ограничено и само у изузетним случајевима царински орган може да одреди рок у коме ускладиштена роба мора да се стави у слободан промет или декларише за неки други царински поступак. Услед дугог лежања робе у царинском складишту повећава се вероватноћа да дође до промене власништва над робом, да правно лице које је власник робе престане да постоји или да не измири своје обавезе према другим лицима, да смештена роба услед протеча времена или неодговарајућих услова складиштења изгуби првобитне карактеристике или употребну вредност или да постане отпад. У тим случајевима постоји дилема ко пред царинским органом може да се појави као лице заинтересовано за окончање поступка царинског складиштења и на који начин може да реши судбину робе.

Учесници у поступку царинског складиштења робе, сходно члану 129. Царинског закона („Сл. гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012, 29/2015 и 108/2016), јесу:

- држалац складишта – лице са седиштем у Републици Србији коме је царинарница одобрила да управља царинским складиштем поштујући обавезе прописане чланом 131. Царинског закона, и
- корисник складишта – лице које је власник робе или има слична права располагања над робом и које је према декларацији обавезно да стави робу у поступак царинског складиштења поштујући обавезе прописане чланом 132. Царинског закона или лице на које су пренета права и обавезе тог лица.

Сходно чл. 730. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ”, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ”, бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ”, бр. 1/2003 – Уставна повеља), држалац складишта (складиштар) има обавезу да прими и чува робу и да предузима потребне или уговорене мере ради њеног очувања у одређеном стању, те да је преда на захтев корисника складишта (оставаодавца) или другог овлашћеног лица, а корисник складишта се обавезује да му за то плати уговорену накнаду.

Царинско складиште може бити јавно или приватно, при чему наведене врсте складишта могу бити различитих типова. Када су у питању приватна царинска складишта, држалац и корисник складишта је увек исто лице, док код јавних царинских складишта то није обавезно.

Да ли је дозвољено да корисник складишта на друго лице пренесе право својине над робом која се налази у поступку царинског складиштења?

Царинским прописима није предвиђено да корисник складишта мора да поднесе и декларацију (документ) за наредни царински поступак којим ће се раздужити поступак царинског складиштења робе, тако да то у своје име може учинити и друго лице способно да докаже да има право располагања над робом.

Члан 117. Царинског закона омогућава кориснику складишта да, уз одобрење царинског органа, своја права и обавезе пренесе на друго лице ако оно испуњава законске услове за одговарајући царински поступак. Нови власник робе може слободно да располаже робом поштујући ограничења предвиђена царинским прописима. Како се ради о страној роби за коју нису плаћене увозне дажбине, нови власник је након оствареног промета дужан да за предметну робу поднесе декларацију за наредни царински поступак. При томе он царинском органу мора да предочи доказ о постојању правног основа за спровођење траженог поступка, тј. доказ о власништву над робом (нпр. купопродајни уговор, уговор о бестеретном преносу права, судску одлуку и сл.) или доказ о постојању сличног права располагања над робом.

Приликом стављања робе у слободан промет, сходно члану 106. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС”, бр. 93/2010, 63/2013, 145/2014, 95/2015, 44/2016 и 10/2017), при утврђивању царинске вредности може да се прихвати цена остварена у трансакцији

● да је због неиспуњења обавеза из уговора о складиштењу донета судска одлука или привремена мера да друго лице (невласник) може да располаже робом.

У пракси се као спорно поставило питање како да држалац јавног складишта испуни прописану обавезу да корисника складишта који је брисан из регистра АПР обавести о својој намери да робу прода. Стога је Министарство финансија – Сектор за царински систем и политику у својим актима број 483-00-00025/2013-17 од 11. 2. 2014. године и 483-00-00047/2014-17 од 17. 9. 2014. године дало допуну претходног мишљења и, између осталог, заузело став да је обавештавање лица брисаног из регистра АПР могуће извршити у складу с чланом 20. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015), који предвиђа да, уколико је достава писмена друштву била безуспешна на адресу за пријем поште, односно на адресу седишта друштва ако друштво нема регистровану адресу за пријем поште, путем препоручене пошиљке у смислу закона који уређује поштанске услуге, сматраће се да је достава те пошиљке уредно извршена истеком рока од 8 дана од дана другог слања те пошиљке, под условом да је између та два слања протекло најмање 15 дана.

Битно је напоменути да, сходно члану 569. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом, држалац складишта који захтева уништење робе у писменом облику мора да поднесе пријаву за уништење и да је потпише. Пријава за уништење мора да се поднесе благовремено, тј. онолико времена унапред колико је потребно царинарници да организује и спроведе надзор над уништењем.

У сваком случају, уколико држалац складишта одлучи да робу декларише за поступак стављања робе у слободан промет или за нови поступак складиштења, или за уништење или за поступак поновног извоза или транзитни поступак, као и за друге поступке са економским дејством ако су испуњени законом прописани услови, он пред царинским органом мора да се легитимише као лице које има право располагања над робом, па уз царинску декларацију или захтев за уништење робе, као доказ да је стекао право продаје или уништења робе, мора да приложи уговор о складиштењу као доказ да је стекао заложно право над робом и судску одлуку којом се налаже продаја или одлуку надлежног органа којом се налаже уништење ствари, или, када је у питању уговор у привреди, доказ да је на прописани начин обавестио корисника складишта о својој намери да предметну робу прода.

Без обзира на то на који је начин држалац складишта стекао право располагања над робом, уколико одлучи да у оквиру поступка царинског складиштења пренесе право својине на друго лице, нови власник је у обавези да купљену робу декларише за царински дозвољено поступање с робом или за употребу робе јер одговарајуће увозне дажбине нису плаћене.

Битно је напоменути да, чак и када су испуњени сви потребни услови, царински орган, сходно чл. 209. Царинског закона, неће одобрити уступање или уништење робе уколико при томе могу да настану трошкови на терет државе.

ПРАВНИ ПОСАО КОМПЕНЗАЦИЈЕ У УСЛОВИМА БЛОКАДЕ РАЧУНА УЧЕСНИКА НИЈЕ НИШТАВ – ПРАВНА СХВАТАЊА ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА И ПРИВРЕДНОГ АПЕЛАЦИОНОГ СУДА

1. Правно схватање о ништавости правног посла компензације у условима блокаде рачуна учесника

Последњих петнаест година, односно од почетка примене Закона о платном промету („Сл. лист СРЈ”, бр. 3/2002, 5/2003, „Сл. гласник РС”, бр. 43/2004, 62/2006, 111/09 – др. закон и 31/2011), у нашој правној пракси присутно је становиште, укључујући и више мишљења Министарства финансија, да правна лица и предузетници који су у блокади не могу да измирују међусобне доспеле новчане обавезе компензацијом. Овакво схватање заснивало се на тумачењу одредаба члана 46. став 3. Закона о платном промету, који је био у примени до 1. октобра 2015. године, односно од почетка примене Закона о платним услугама („Сл. гласник РС”, бр. 139/2014). Одредбама члана 46. став 3. Закона о платном промету **било је прописано да правна и физичка лица која обављају делатност, међусобне новчане обавезе не могу да измирују уговарањем промене повериоца односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин у складу са Законом, ако су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.**

Престанком примене Закона о платном промету 1. октобра 2015. године, материја измиривања новчаних обавеза заменом дужника односно повериоца у одређеном облигационом односу, компензацијом и на други начин у складу са законом, у условима блокаде рачуна, уређена је Законом о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл. гласник РС”, број 68/2015 – у даљем тексту: Закон о обављању плаћања). Овај закон је у члану 5. став 1. прописао да правна лица и предузетници међусобне новчане обавезе могу да измирују и уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), пребијањем (компензација) и на други начин у складу са Законом, а у **члану 5. став 2. да правна лица и предузетници не могу да измирују новчане обавезе на начин из става 1. овог члана, уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.**

Одредбама члана 5. Закона о обављању плаћања преузета је регулатива из члана 46. Закона о платном промету, чиме је у нашој правној пракси и после 1. октобра 2015. године остало на снази правно схватање да измиривање новчаних обавеза компензацијом у условима блокаде рачуна у моменту плаћања није могуће, осим ако прописима којима се уређује порески поступак није нешто друго прописано.

Из наведеног произлази да и стари Закон о платном промету, члан 46. став 3, и члан 5. став 2. Закона о обављању плаћања, у погледу могућности измиривања новчаних обавеза заменом дужника или повериоца у одређеном облигационом односу, као и компензацијом у условима блокаде рачуна, упућују на одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС”, бр. 80/2002... и 30/2018 – у даљем тексту: ЗПППА). **Наведени закон у члану 19. став 3. прописује да порески обвезници, правна лица и физичка лица која обављају делатност чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације за принудну наплату, међусобне новчане обавезе могу да измирују и уговарањем промене повериоца односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон.** Из наведених одредаба произлази да ЗПППА омогућава измиривање обавеза асигнацијом, цесијом, преузимањем дуга и др., само ради измиривања јавних прихода, али не и обавеза према повериоцима, зарада, личних примања и других обавеза које не спадају у јавне приходе.

плаћања (између учесника чији су рачуни у блокади или је у блокади рачун само једног учесника), нису ништави јер се заштита наведене повреде обезбеђује у самим законским одредбама које прописују санкцију – новчану казну за прекршај за поступање супротно наведеним законима.

4. Прекршајна одговорност правног лица или предузетника за поступање супротно члану 46. став 3. Закона о платном промету и члану 5. став 2. Закона о обављању плаћања

Чињеница да правни посао компензације није ништав управо зато што постоји санкција – прекршај који штити од повреде одредаба Закона о платном промету, односно Закона о обављању плаћања, јасно указује на то да ће се поставити питање прекршајне одговорности приликом закључивања компензационих послова у условима блокаде рачуна једног или оба учесника у компензацији, али у прекршајном поступку, уколико исти буде покренут.

За контролу примене Закона о обављању плаћања надлежна је, према члану 6. тог закона, Пореска управа, па може да се очекује и покретање прекршајног поступка у случају да се у поступку контроле, коју спроводи Пореска управа, утврди поступање супротно члану 46. став 3. Закона о платном промету, односно члану 5. став 2. Закона о обављању плаћања. Ко ће бити одговоран и каква ће та одговорност бити, процењиваће се у сваком конкретном случају.

Правно лице или предузетник који није у блокади, а да изјаву блокираном правном лицу или предузетнику да врши пребијање међусобних доспелих новчаних дуговања и потраживања, не би било одговорно јер је битан услов за прекршајну одговорност одредба „ако су његови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате”. То проистиче из језичког тумачења одредаба члана 50. став 1. тачка 5) Закона о платном промету и члана 7. став 1. тачка 3) Закона о обављању плаћања, који одговорност доводи у везу са блокадом рачуна у тренутку плаћања. **Ово значи да је битан услов за настанак прекршаја блокада рачуна конкретног правног лица или предузетника против кога се покреће поступак, и то блокада у моменту плаћања.**

Одговорност правног лица или предузетника који је у блокади у моменту спровођења компензације поставиће се у зависности од тога како прекршајни орган буде тумачио поменуте одредбе члана 337. ЗОО-а. Наиме, чињеница је да компензација настаје, по члану 337. ЗОО-а, када једно лице изјави другом да врши пребијање, а да се исто спроводи у моменту када су се стекли услови за то, па блокирани субјект не може да утиче на настанак саме компензације, изузев да је оспори, односно уђе у спор ако нису испуњени услови за компензацију, или постоје други разлози због којих, по Закону о облигационим односима, пребијање није могуће. Сама чињеница да блокирани субјект не може да утиче на настанак саме компензације свакако ће утицати и на степен његове одговорности, уз могућност и ослобађања од одговорности.

Из наведеног може да се изведе закључак:

- да за правно лице или предузетника чији рачун није у блокади, а да изјаву о компензацији, неће постојати одговорност за прекршај јер нема битног елемента дела, односно блокаде рачуна у моменту плаћања;
- да би за прекршај могло да одговара само правно лице, односно предузетник чији су рачуни у блокади у моменту плаћања, односно спровођења компензације, уз оцену конкретне одговорности, као и чињенице да на настајање компензације није могао да утиче.

ЗАКЉУЧАК

Према наведеном правном становишту Врховног касационог суда и Привредног апелационог суда, правни посао компензације у условима блокаде рачуна није ништав.

Овакав став ће свакако имати утицаја на пословање привредних субјеката и на закључивање компензације када не постоји могућност наплате на други начин, али уз претњу одговорности за прекршај уколико такав поступак буде покренут.

Када је у питању степен одговорности и који би учесник у компензацији био одговоран, то остаје на пракси да каже, наравно у светлу примене новог правног става судова.

ПОВЕЗИВАЊЕ СТАЖА ОСИГУРАЊА ЗАПОСЛЕНИМА У СУБЈЕКТИМА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ, СТЕЧАЈНИМ ДУЖНИЦИМА И ПРЕДУЗЕЋИМА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ИНВАЛИДА У 2018. ГОДИНИ

Влада Републике Србије донела је Закључак 05, број 113-1555/2018 (у даљем тексту: Закључак), којим је дала сагласност да се из средстава буџета Републике Србије уплати допринос за пензијско и инвалидско осигурање, односно изврши повезивање стажа (**тачка 1. Закључка**):

1) бившим запосленима у субјектима приватизације и предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, који су на дан 13. августа 2014. године (дакле, на дан ступања на снагу Закона о приватизацији – „Сл. гласник РС”, бр. 83/2014 и 46/2015) у пословном имену имали ознаку „у реструктурирању”, а стекли су услов за остваривање права на пензију у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању, али им послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање за цео период рада у тим субјектима;

2) бившим запосленима у стечајним дужницима над којима је стечај отворен у 2015, 2016, 2017. и 2018. години и у којима је Агенција за лиценцирање стечајних управника именована за стечајног управника.

Сходно тачки 2. Закључка, право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (повезивање стажа) имају и запослени у субјектима приватизације и предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, који у 2018. години испуњавају услове за пензију и којима по том основу престаје радни однос.

Из ових ставова Закључка види се да су мерама повезивања стажа обухваћени и бивши запослени који не могу да остваре право на пензију због неуплаћених доприноса за ПИО, као и они који су већ остварили право на пензију, али им није плаћен допринос за цео период рада у том субјекту. Уз то, код привредних субјеката код којих је Агенција именована за стечајног управника, уплата доприноса за ПИО вршиће се свим бившим запосленима, без обзира на то да ли су стекли услов за пензију или не. Такође, право на уплату доприноса за ПИО имају и запослени у свим наведеним субјектима из Закључка који у 2018. години испуњавају услове за пензију и којима по том основу престаје радни однос.

Влада је овим закључком омогућила повезивање стажа у наведеним привредним субјектима и наведеним садашњим и бившим запосленима, за шта су обезбеђена и потребна финансијска средства. Истина, Влада ће новац за повезивање стажа дати као део буџетске дотације Фонду ПИО, али ово повезивање стажа неће бити о трошку државе. Очекује се да се тај новац по окончању приватизације врати у буџет из стечајне масе или од нових власника предузећа.

Наиме, **према тачки 3. Закључка**, Министарство финансија ће из средстава буџета Републике Србије за 2018. годину, са Раздела 16 – Министарство финансија, функција 90 – Социјална заштита неklasификована на другом месту, Програм 0901 – Обавезно пензијско и инвалидско осигурање, Програмска активност 0001 – Подршка за исплату недостајућих средстава за редовне пензије, економска класификација 464 – Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања, намењених за трансфер Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, на име доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника преносити средства у висини обавезе чију основицу за обрачун чини најнижа месечна основица доприноса, сагласно прописима којима се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, бившим запосленима у субјектима приватизације и у инвалидским предузећима (тачка 1. и 2. Закључка) који су стекли услов за остваривање права на пензију, а који нису поднели тужбене захтеве за потраживање из радног односа, а по тужбеним захтевима нису донете правоснажне пресуде и решења о извршењу надлежног суда, као и бившим запосленима у стечајним дужницима над којима је стечај отворен у 2015, 2016, 2017. и 2018. години и у којима је Агенција за лиценцирање стечајних управника именована за стечајног управника.

г) потврду надлежног суда да бивши запослени није поднео тужбу за потраживања из радног односа, а ако је тужба поднета, доказ о повлачењу исте, или ако је по усвојеном тужбеном захтеву донета пресуда, извршна пресуда или решење о извршењу, решење о одустајању од тужбеног захтева, од извршне пресуде, односно решења о извршењу.

5) Фонд ПИО по пријему захтева и документације врши контролу исправности и комплетности документације. Уколико захтев и достављена документација садрже недостатке, Фонд ПИО обавештава о томе субјекте ради њихове допуне или исправке.

Уколико је достављена документација потпуна и исправна, Фонд ПИО усаглашава стање са субјектом о запосленима и периодима за које није уплаћен допринос за ПИО и није предата пријава М-4.

6) Ако се у поступку усаглашавања стања установи да постоје периоди запослења за које је субјект платио допринос за ПИО за запослене за које је поднет захтев за повезивање стажа осигурања, али за које Фонду ПИО није поднео пријаву М-4, субјект је дужан да Фонду ПИО поднесе пријаве М-4 и за ове периоде.

7) По усаглашавању периода за које треба извршити повезивање стажа осигурања, надлежна филијала Фонда ПИО утврђује износ доприноса за ПИО који је неопходан да би се извршило повезивање стажа осигурања.

Обрачун доприноса за ПИО врши се на најнижу месечну основицу доприноса важећу у месецу у коме се врши уплата доприноса за ПИО.

8) По извршеном обрачуну надлежна филијала Фонда ПИО саставља списак запослених са износом утврђене обавезе по основу доприноса за ПИО и доставља га Сектору за финансијске послове Фонда ПИО, који доставља Министарству финансија захтев са износом потребних средстава за наведене намене.

9) Министарство финансија на основу захтева Фонда ПИО припрема налог за пренос средстава у висини обавезе утврђене од стране Фонда ПИО из средстава буџета Републике Србије за 2018. годину, намењених за трансфер Републичком Фонду за пензијско и инвалидско осигурање.

10) Управа за трезор врши реализацију достављеног налога од стране Министарства финансија.

11) Надлежна филијала Фонда ПИО обавештава субјекте да је потребно да сачине пријаве М-4 за бивше запослене, у које ће, као податак о заради и доприносу за ПИО, унети износе најнижих месечних основица доприноса који су важили у месецима за које је извршен обрачун доприноса за ПИО и повезивање стажа осигурања у складу са Процедуром II (35% просечне зараде у Републици за годину за коју је извршена уплата доприноса, односно 35% сразмерног износа те зараде ако се уплата доприноса не врши за целу годину) и износе доприноса за ПИО који им одговарају.

Послодавци треба да имају у виду ову процедуру јер, како се из претходног текста види, **послодавци подносе захтев за повезивање стажа.**

Следећи обрасци:

- **Захтев** за повезивање стажа запосленима и бившим запосленима у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом (инвалидска предузећа), за које послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање, и

- **Захтев** за повезивање стажа запосленима и бившим запосленима у субјектима приватизације за које послодавац није уплатио допринос за пензијско и инвалидско осигурање, могу се наћи на сајту Републичког фонда ПИО.

УСЛУГЕ ПОМОРСКОГ ТРАНСПОРТА И ПДВ

Питање:

Домаће правно лице фактурисало нам је поморски транспорт робе коју увозимо са ПДВ-ом. Рачун је исправан по Закону о ПДВ-у, али нас збуњује исказан ПДВ у рачуну. До сада није било таквих случајева јер су наведене услуге ослобођене по чл. 24. Закона. Да ли имамо право на одбитак поменутог ПДВ-а и да ли у царинску основицу улази ПДВ основица са рачуна или цео износ рачуна?

Одговор:

Према Закону о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Закон о ПДВ-у), када обвезник ПДВ-а пружа услугу превоза добара (камионом, возом, бродом итд.) која је повезана са увозом добара пореском обвезнику из члана 12. овог закона – привредном субјекту са седиштем у Републици Србији (као што је у овом случају), место промета те услуге јесте у Републици Србији. Такође, одредбом члана 24. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара, ако је вредност тих услуга садржана у основици из члана 19. став 2. овог закона.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза (у даљем тексту: Правилник), наведено пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у, за превозне и остале услуге које су повезане са увозом добара, а које се сматрају споредним трошковима из члана 19. став 2. тачка 2) овог закона, обвезник може да оствари уз поседовање доказа да је вредност тих услуга садржана у основици за обрачунавање ПДВ-а при увозу добара, а то могу бити:

- 1) документ о извршеној услузи превоза (ЦМР, ЦИМ, манифест и др.);
- 2) рачун или други документ који служи као рачун, издат у складу са Законом о ПДВ-у.

Према томе, уколико је у царинску основицу приликом царињења добара која сте увезли укључен и рачун превозника (без ПДВ-а), онда нема основа да превозник изда рачун са ПДВ-ом, па у том случају немате ни право на одбитак ПДВ-а који је исказан на рачуну. Међутим, у случају када вредност услуге превоза (у конкретном случају вредност услуге поморског транспорта везане за увоз добара) није садржана у основици за обрачунавање ПДВ-а за увоз добара (није исказана на увозном документу – ЈЦИ), на промет те услуге ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом о ПДВ-у, па у том случају имате право на одбитак тако исказаног ПДВ-а, уз испуњење и осталих услова из члана 28. Закона о ПДВ-у.

УСЛУГА ПОПРАВЉАЊА ЛИФТА И ПДВ ЕВИДЕНЦИЈА

Питање:

Фирма која се бави професионалним управљањем зградом издаје рачун стамбеној заједници за услугу управљања, са исказаним ПДВ-ом, и услугу поправке лифта, без исказаног ПДВ-а. Да ли се износ на излазној фактури који се односи на поправку лифта исказује у ПДВ евиденцији, тј. ако се исказује, у које се поље Обрасца ПОПДВ евидентира тај износ?

Одговор:

Како наводите у питању, фирма која се бави професионалним управљањем зградом издаје рачун стамбеној заједници за услугу управљања, са исказаним ПДВ-ом, и услугу поправке лифта, без исказаног ПДВ-а. У циљу правилног разумевања, прво се поставља питање исправног исказивања вредности поправке лифта без ПДВ-а, што је могуће само ако је у

обухвата укупан промет, односно то је **промет добара и услуга из члана 28. став 1. т. 1) и 2) овог закона**, осим промета опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте за вршење делатности за која наплаћује накнаду.

Сходно одредбама члана 28. став 1. т. 1) и 2) Закона о ПДВ-у, у укупан промет урачунава се промет који је опорезив ПДВ-ом и промет за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ-а.

Према томе, промет добара и услуга који се врши у складу са чланом 25. Закона о ПДВ-у, не улази у укупан промет за потребе евидентирања у систему ПДВ-а, што значи да, и у случају када по основу овог промета школа оствари промет преко 8.000.000, она нема обавезу да се евидентира као ПДВ обвезник.

Према одредбама члана 186. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон о основама), установе могу да остваре и сопствене приходе по основу проширене делатности, као и друге приходе у складу са Законом. Ставом 4. истог члана прописано је да се остваривање овог прихода, евидентирање и коришћење врши у складу са прописима којима се уређује буџетски систем.

Према Правилнику о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, средства остварена учешћем родитеља деце и ученика представљају **извор 16 – Родитељски динар за ваннаставне активности** које се евидентирају у оквиру субаналитичког конта **742378 – Родитељски динар за ваннаставне активности**.

Одредбом члана 14. Закона о средњем образовању прописано је да је, ради јачања образовноваспитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања и правилног коришћења слободног времена, **школа дужна** да реализује слободне активности, које се спроводе кроз рад у секцијама и ваннаставним активностима. Чланом 25. овог закона прописано је да образовноваспитни рад обухвата наставне и ваннаставне активности школе којима се остварује школски програм и постижу прописани циљеви, исходи, стандарди постигнућа и компетенције, у складу са Законом о основама и овим законом.

Имајући у виду наведене одредбе, сматрамо да родитељски динар који родитељи уплаћују за екскурзију, као облик ваннаставне активности који је обавезан ако се ученик за исту определи, не улази у укупан промет.

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈУН 2018. ГОДИНЕ

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
Обавезе по основу Закона о акцизама		
1.	Произвођачи нискоалкохолних пића који су на дан 31. 12. 2015. г. имали произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној Пореској управи доставе податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха	11*. 6. 2018.
2.	Лице које се на дан 31. 12. 2017. године бавило прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној ОЈ Пореске управе достави податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец до утрошка пописаних залиха	11*. 6. 2018.
3.	Уплата акцизе обрачунате за период 16–31. мај 2018. г.	15. 6. 2018.
4.	Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу у мају 2018. (важи за све акцизне производе), као и ПП ОАЕЛ	15. 6. 2018.
5.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-ЕТЕ за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности који се користе као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе (по истеку месеца)	20. 6. 2018.
5.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-Г за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за грејање (по истеку месеца)	20. 6. 2018.
6.	Подношење захтева за рефакцију акцизе на Обрасцу РЕФ-И за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво за индустријске сврхе, односно када се користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних, односно неакцизних производа	20. 6. 2018.
7.	Уплата акцизе обрачунате за период 1–15. јуна 2018. г.	29. 6. 2018.
Обавезе по основу Закона о ПДВ-у		
1.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране лица која нису евидентирана у систему ПДВ-а (порески дужник из члана 10. и члана 44. став 3. Закона – по основу насталих обавеза у мају 2018. г.)	11*. 6. 2018.
2.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и обвезника из члана 36а Закона – по основу насталих обавеза у мају 2018. г.	11*. 6. 2018.
3.	Подношење Обрасца ПИД ПДВ 1 за стицање статуса претежног извозника за месечне обвезнике	15. 6. 2018.
4.	Најранији рок за подношење захтева за повраћај пореског кредита	16. 6. 2018.
5.	Рефундација ПДВ-а страним обвезницима и хуманитарним организацијама за добра и услуге набављене у Србији током 2017. године – једном годишње (РЕФ 1 и РЕФ 2)	30. 6. 2018.

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
КАЛЕНДАР ПОСЕБНИХ ОБАВЕЗА КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА		
Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава		
1.	Надлежни орган локалне власти једном месечно доставља министарствима надлежним за начин и контролу обрачуна и исплате зараде у јавним предузећима извештај о извршеној уплати средстава (разлика) по умањењу зарада/плата за месец мај 2018. г.	11*. 6. 2018.
Правилник о начину коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна трезора Републике и о начину извештавања о инвестирању средстава корисника буџета и организација обавезног социјалног осигурања		
1.	Локални орган управе надлежан за финансије Управи за трезор подноси извештај о инвестирању новчаних средстава са консолидованог рачуна трезора локалне власти на домаћем финансијском тржишту новца на прописаним обрасцима: Образац ИКРТЛВ – Извештај о инвестирању новчаних средстава на консолидованом рачуну трезора локалне власти за месец _____ 20__ . године, Образац ИБСКЛВ – Извештај о инвестирању средстава са подрачуна за редовно пословање директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти за месец _____ 20__ . године.	5. 6. 2018.

* Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

Штампано и електронско издање

ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис компаније ИНГ-ПРО Леге Артис – Прописи у пракси, како штампано тако и електронско издање, са стручним ауторским текстовима, годинама је незаобилазни саветник и дневни пратилац у сваочијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Штампани часопис излази једном месечно и садржи чланке из следећих области: *Јавне набавке и буџети, Радно право, Управно право, Грађанско право, Кривично право, Привредно право*. У делу *Унакрсни поглед* аутори се баве и темама из других области.

Електронски часопис се налази на интернет страници www.legeartis.rs, ажурира се свакодневно, а користи се путем корисничког имена и лозинке. Чланци су у електронском облику и могу да се штампају и копирају. У електронском издању сви чланци могу да се претражују путем различитих претрага: по речима у називу, областима, ауторима, последњим додатим или најчитанијим чланцима итд. Такође, на једном месту се налази и архива свих бројева од почетка објављивања.

Под слоганом „Будимо на вези“ часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на адресу redakcija@legeartis.rs.

За информације и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу марту 2018. године од 68.251 динара

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
РЕГРЕС за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ у току рада	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕН ЖИВОТ	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ТРОШКОВА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. т. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до 67.145 дин.
СОЛИДАРНА ПОМОЋ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом	Неопорезиво до 67.145 дин.
ОТПРЕМНИНА ПРИЛИКОМ ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ (старосна, инвалидска, породична)	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику ($68.251 \times 2 = 136.502$ дин.). Према Уредби о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, 98/07, 84/14 и 85/15), државном службенику или намештенику који одлази у пензију исплаћује се отпремнина у висини 125% од плате коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, с тим што она не може бити нижа од две просечне зараде у Републици Србији према последњем коначном објављеном податку републичке статистике на дан исплате (тренутно: $2 \times 68.251 = 136.502$ дин.).	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку ($2 \times 68.251 = 136.502$ дин.), а на исплату преко тог износа плаћа се порез по стопи од 20%

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК – само за државне службенике и намештенике	Члан 44. став 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника	У складу са Мишљењем Министарства финансија од 23. 12. 2011. године, ова исплата опорезује се само порезом на доходак грађана по стопи од 10%
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕНИ ЖИВОТ – само за државне службенике и намештенике	Чланови од 45. до 49. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника	У складу са Мишљењем Министарства финансија од 23. 12. 2011. године, ова исплата опорезује се само порезом на доходак грађана по стопи од 10%
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости, поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 9.592 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 12.746 динара годишње, остварено код једног послодавца (чл. 85. т. 11) Закона о порезу на доходак грађана)

SUDSKO-
ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

ČETVRT VEKA SA VAMA

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

РАЧУНОВОДСТВО

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

ЦАРИНЕ

ЗАРАДЕ, ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА
ЗАПОСЛЕНИХ У ПРИВАТНОМ И ЈАВНОМ СЕКТОРУ

СТАТИСТИКА